

C1

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

LICZBA ZADAŃ: 5

CZAS: do 40 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po zakończonym module podpisane arkusze zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

5 zadań

Liczba punktów: 40

I. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone tylko jeden raz.

____ / 7 p. (7 x 1 p.)

Proszę wysłuchać wiadomości z radiowego serwisu informacyjnego i zaznaczyć właściwe odpowiedzi.

PRZYKŁAD

Z tego nagrania wynika, że

a) branża medialna interpretuje nowe obowiązki fiskalne inaczej niż rząd.

b) rząd chce ograniczyć publikowanie reklam w prasie.

c) placówki kulturalne oraz medyczne również będą płaciły nowe podatki.

Na podstawie: <https://audycje.tokfm.pl/podcast/101814>

1. Z tego nagrania wynika, że
 - a) uczniowie z południowej Polski rozpoczynają ferie jako pierwsi.
 - b) kierowcy dzielą się w internecie informacjami o kontrolach drogowych.
 - c) policja zachęca do zgłaszania autobusów wycieczkowych do kontroli.
2. Z tego nagrania wynika, że
 - a) cena energii będzie stała, jeśli użytkownik nie przekroczy limitu zużycia prądu.
 - b) planowane są dopłaty w wysokości 2000 zł dla trzech grup konsumentów.
 - c) program został wprowadzony jako reakcja na wyjątkowo niskie temperatury.
3. Z tego nagrania wynika, że
 - a) leśnicy dążą do połączenia stad w celu zwiększenia populacji żubrów.
 - b) niższa liczebność stada ogranicza rozprzestrzenianie się chorób.
 - c) bieszczadzkie żubry migrują do innych polskich lasów.
4. Z tego nagrania wynika, że
 - a) akcja miała na celu promocję fundacji charytatywnej.
 - b) ostatni odcinek trasy Kamil przeszedł w towarzystwie innych osób.
 - c) mężczyzna planuje pokonać pieszo trasę z Krakowa do Porto.
5. Z tego nagrania wynika, że
 - a) powodem utraty pieniędzy była nietrafiona inwestycja.
 - b) oszust podawał się za policjanta z wydziału cyberprzestępców.
 - c) kobieta utraciła dostęp do konta, na które przelała swoje pieniądze.
6. Z tego nagrania wynika, że
 - a) awaria systemu nawigacji przyczyniła się do zagrożenia w ruchu lotniczym.
 - b) ruch lotniczy kontynuowano mimo zakłóceń w działaniu systemu GPS.
 - c) powodem awarii była niezgodność nawigacji satelitarnej z polskimi radarami.

7. Z tego nagrania wynika, że:
- system informatyczny stanowi wsparcie dla komisji wyborczych.
 - w wyborach samorządowych będzie można zagłosować zdalnie.
 - problemy w działaniu serwerów mogły wpłynąć na wynik wyborów.

Na podstawie: *Aktualności Jedyńki (Polskie Radio)* z dni: 12 stycznia 2024, 29 września 2022, 23 maja 2023, 11 lipca 2023, 17 stycznia 2024, 27 grudnia 2023, 14 listopada 2014, 17 stycznia 2024.

II. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 9 p. (9 x 1 p.)

Proszę wysłuchać informacji o niezwykłych roślinach i dopasować gatunek rośliny (1-4) do jej opisu (A-G). Uwaga! Jeden opis może pasować do więcej niż jednej rośliny.

- MUCHOŁÓWKA AMERYKAŃSKA
- MIMOZA NIEŚMIAŁA
- DZBANECZNIK
- CZYSTEK

Która z roślin	
PRZYKŁAD umie poradzić sobie z niedoborem azotu w podłożu.	<u> 1 </u>
A. jest wrażliwa nawet na najsubtelniejsze bodźce.	[]
B. może stać się źródłem składników odżywczych dla kolejnych roślin tego samego gatunku.	[]
C. wytwarza płyny rozkładające substancje organiczne.	[] []
D. wabi swoje ofiary aromatem wytwarzanego nektaru.	[]
E. zachowuje ciągłość gatunku nawet w trudnych warunkach.	[]
F. ma niezwykłe właściwości dzięki szybkiemu przemieszczaniu się płynów w jej obrębie.	[] []
G. wykorzystuje fakt, że niektóre z jej powierzchni są nieprzyczepne.	[]

Na podstawie: <https://www.youtube.com/watch?v=f8o2-OPCU1c>

III. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 9 p. (9 x 1 p.)

Proszę wysłuchać rozmowy na temat serwisu muzycznego MySpace. Proszę zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem.

		TAK	NIE
PRZYKŁAD Portal internetowy MySpace powstał przed Facebookiem i YouTube.		X	
1.	Serwis MySpace był bezpośrednią inspiracją dla portali Facebook i YouTube.		
2.	MySpace pozwolił zaistnieć muzykom, których twórczość często nie mieściła się w głównych nurtach.		
3.	MySpace pozwalał słuchaczom wpływać na sukces nieznanych powszechnie twórców.		
4.	Na rozwój serwisu duży wpływ miało rozpoczęcie współpracy z wytwórniami muzycznymi.		
5.	Aby zdobyć rozgłos, muzycy mający wsparcie wytwórni podawali się za debiutantów.		
6.	Dołączenie profesjonalnych muzyków do serwisu umożliwiło promocję twórczości amatorów.		
7.	W dzisiejszych czasach to przede wszystkim autentyczność twórcy stanowi o wartości jego dzieła.		
8.	Na serwisie MySpace pojawiły się pierwsze reklamy w mediach społecznościowych.		
9.	W ostatnich latach rola internetu w promocji twórczości artystycznej uległa zmianie.		

Na podstawie: <https://www.polskieradio.pl/8/2890/arttykul/881402,myspace-youtube-facebook-%E2%80%93-tam-mozesz-zostac-gwiazda>

IV. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 7 p. (7 x 1 p.)

Proszę wysłuchać audycji na temat badań związanych z zaburzeniami snu i zaznaczyć właściwą odpowiedź.

PRZYKŁAD

Zespół eksplodującej głowy

- a) zawdzięcza swoją nazwę filmowi animowanemu.
- b) objawia się podczas zapadania w sen i przebudzania się.
- c) może być wywoływany przez ciągły hałas.

1. Towarzyszące temu zespołowi dolegliwości
 - a) wpływają na funkcjonowanie w ciągu dnia.
 - b) mają podłoże fizjologiczne.
 - c) wynikają z zaburzeń i stanów lękowych.
2. Powodem występowania zespołu eksplodującej głowy jest
 - a) za duża ilość snu głębokiego.
 - b) brak wyciszenia podczas zasypiania.
 - c) niewłaściwa aktywność neuronów.
3. Aplikacja Happy Wake Up
 - a) została opracowana dzięki współpracy lekarza i pacjenta.
 - b) na bieżąco analizuje sen użytkownika.
 - c) gwarantuje pobudki o tej samej porze.
4. Słabą stroną aplikacji jest to, że
 - a) wymaga położenia urządzenia przy ciele.
 - b) nie uwzględnia różnic w zegarze biologicznym.
 - c) może błędnie rozpoznać chrapanie.
5. Badanie snu amerykańskich nastolatków
 - a) potwierdziło negatywny wpływ gier na jakość snu.
 - b) było oceniane jako kontrowersyjne przez innych naukowców.
 - c) wykazało zaskakująco niewielką różnicę między badanymi grupami.
6. Według informacji zawartych w nagraniu niewłaściwe odżywianie
 - a) wynika z rozkojarzenia u osób z bezsennością.
 - b) wiąże się z modą na jedzenie poza domem.
 - c) może być przyczyną zaburzeń snu.
7. Szwajcarskie badanie wykazało, że
 - a) lepiej w nocy spać w hamaku niż w łóżku.
 - b) drzemka powinna trwać maksymalnie godzinę.
 - c) kołysanie sprzyja zasypianiu również u dorosłych.

Na podstawie: G. Dobroń-Nowakowska, Zaburzenia snu – zespół eksplodującej głowy, Polskie Radio.

V. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

Proszę wysłuchać wypowiedzi na temat świątecznej diety i połączyć informacje z dwóch kolumn. Odpowiedzi proszę wpisać do tabeli.

I		II	
PRZYKŁAD			
Jedzenie spożywane w złym towarzystwie		A	może powodować niepożądane skutki.
1.	Świeżo wyciskany sok warzywno-owocowy	B	wspomaga pracę żołądka.
2.	Woda z octem	C	to produkt zalecany cukrzykom.
3.	Tabletka	D	stanowi dobre środowisko dla bakterii.
4.	Lepkie jedzenie	E	<i>provokuje skurcze mięśni.</i>
5.	Kompot z przyprawami korzennymi	F	usprawnia pracę wielu organów.
6.	Zielona herbata	G	chroni przed zapominaniem.
7.	Kawa	H	ma właściwości relaksacyjne i uspokajające.
8.	Kofeina	I	wpływa na działanie mózgu.

Na podstawie: Materiały dźwiękowe Polskiego Radia.

PRZYKŁAD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
E								

C1

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

LICZBA ZADAŃ: 5

CZAS: 60 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po upływie 60 minut podpisane arkusze zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

I. Proszę przeczytać tekst, a następnie – zgodnie z przykładem – zaznaczyć właściwą odpowiedź.

____ / 8 p. (8 x 1 p.)

Mieszkanie na miarę swoich czasów

Polakom żyjącym w drugiej połowie XX wieku, mimo trudnej sytuacji materialnej panującej w komunistycznym okresie powojennym, zależało na tym, by ich mieszkania wyglądały przyzwoicie. Mieli bardzo konkretne oczekiwania. Dokładnie wiedzieli, jak chcieliby mieszkać, jak będzie im wygodnie, co im się podoba. Jeśli na przykład zdobyte z trudem kafelki były brzydkie, to starano się je przemalować. Imponująca była nie tylko ludzka kreatywność, ale też odporność na próby narzucania przez ówczesne władze wzorców dotyczących zagospodarowywania mieszkań.

Sposobem na zapewnienie lokum jak największej liczbie obywateli stało się budowanie bloków z małymi i niefunkcjonalnymi mieszkaniami. To dlatego na wielu osiedlach powstawały na przykład zbiorowe pralnie, choć gdy w końcu pojawiły się w nich niezbędne sprzęty, uznawano, że dopuszczenie do nich gospodyń domowych grozi uszkodzeniem „drogich, skomplikowanych maszyn”. Najostrzejsza i najdłużej trwająca batalia toczyła się jednak o kuchnie. W wielu mieszkaniach przez długi czas gotowano na piecach węglowych – w kuchni było więc mało estetycznie, czasem brudno. Projektanci kierowali się panującymi wówczas normatywami mieszkaniowymi, dlatego wszystkie pomieszczenia były małe, co pozwalało ograniczyć wydatki nie tylko na budowę, lecz także na wyposażenie – trudno tam było wstawić „zbędne meble”, w tym także stół.

Co ciekawe, w czasach komunizmu stoły nie cieszyły się dużym wzięciem. Zakładano, że jeśli taki mebel znajdzie się w salonie, to mieszkańcy będą przy nim przesiadywać, kobiety – szyć, dzieci – odrabiać lekcje. Tymczasem dążono do tego, żeby separować pokój dzienny od przestrzeni roboczej. Korzystano więc z małych blacików, na których można było zjeść, a potem je złożyć. Od lat 60. ta tendencja zaczęła się zmieniać; zauważono bowiem, że jeśli dzieci odrabiają lekcje i uczą się w kuchni, to matka może je doglądać.

W minionych czasach Polska miała też swoje meble eksportowe – produktami flagowymi były kilkuelementowa meblościanka i zestaw wypoczynkowy Kontiki. Te fotele i sofy pojawiły się w latach 70. w ofercie szwedzkiej firmy Ikea, która w tym czasie na szeroką skalę produkowała meble w całkiem licznych fabrykach rozsianych na terenie Polski. Początkowo meble te prawdopodobnie trafiały na półformalny rynek krajowy jako odrzuty z eksportu i bardzo spodobały się głównie inteligencji oraz artystom. Sosna, surowe tkaniny, niskie siedziska – wpisywało się to w trendy, które wówczas przedzierały się z zachodniego świata do Polski. Były to duże meble, dlatego prezentowały się dobrze dopiero w większych

przestrzeniach. Ich zakup był więc przejawem wysokiego statusu społecznego, bo nabywcami nie mogli być ludzie gnieźdzący się w małych pomieszczeniach.

Barwne opisy zagospodarowywania przestrzeni w lokalach o niewielkim metrażu pochodzą z powojennych badań dotyczących zwyczajów mieszkaniowych Polaków. Wykorzystywano każdy centymetr, czego przejawem były schowki robione nawet w toaletach. Łazienki zresztą też służyły jako składziki, m.in. na słoiki, narty czy sanki. Zagęszczenie lokatorów w małych mieszkaniach wymagało wielkiej kreatywności. Można o tym opowiadać w sposób anegdotyczny, ale trzeba pamiętać, że mnóstwo ludzi mieszkało wówczas w warunkach urągających jakiegokolwiek godności.

Na podstawie: *Upór w kuchni*, „Polityka”, nr 42, 11.10-17.10.2023, s. 36-39.

PRZYKŁAD

W czasach komunistycznych mieszkańcy osiedli

- a) pochłonięci zapewnieniem sobie bytu nie dbali o swoje mieszkania.*
- b) często musieli się zadowolić tym, co nie do końca odpowiadało ich wizji.***
- c) urządzali się z rozmysłem i dbałością o szczegóły.*

1. Komunistyczne mieszkania

- a) wymagały od lokatorów dużych nakładów finansowych.
- b) powstawały w oparciu o wytyczne władz.
- c) odznaczały się ergonomią.

2. Zbiorowe pralnie

- a) nie cieszyły się popularnością wśród gospodyń domowych.
- b) stały się składowiskiem zepsutego sprzętu.
- c) na początku nie były w pełni wyposażone.

3. Niewielkie mieszkania, które wówczas projektowano

- a) były trudne do umeblowania.
- b) dawały możliwość zredukowania kosztów inwestycji.
- c) pozwalały łatwo utrzymać porządek.

4. Początkowo w czasach komunistycznych

- a) blat kuchenny służył dzieciom do zabawy.
- b) stół kuchenny był jednym z podstawowych mebli.
- c) rola stołu była marginalizowana.

5. W latach 60. XX wieku

- a) zaczęto wreszcie doceniać wspólne rodzinne przestrzenie.
- b) pokój dzienny zwykle był nieużywanym pomieszczeniem.
- c) w mieszkaniach urządzano dzieciom specjalne miejsca do nauki.

6. Meble Kontiki

- a) zaprojektowano z myślą o polskich mieszkaniach.
- b) produkowane były przez firmę z zagranicznym kapitałem.
- c) trafiały do mieszkań robotników zatrudnionych przy ich produkcji.

7. Podczas aranżowania wnętrz w czasach komunizmu Polacy

- a) nie mogli sobie pozwolić na niektóre rozwiązania ze względu na metraż pomieszczeń.
- b) masowo wybierali duże sosnowe meble i jednobarwne naturalne materiały.
- c) sprowadzali niektóre elementy wyposażenia z zagranicy.

8. Przytoczony tekst

- a) przekazuje informację o zaradności Polek i Polaków.
- b) podkreśla wpływ oczekiwań społecznych na rozwiązania architektoniczne.
- c) docenia rozwiązania przestrzenne lat powojennych.

II. Proszę przeczytać tekst, a następnie – jak w przykładzie – zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem; BI – gdy w tekście brakuje informacji na dany temat.

___ / 9 p. (9 x 1 p.)

Parasol dla ptaków

W 2023 roku ornitolodzy i obrońcy przyrody obchodzili jubileusz 40-lecia ustanowienia ochrony strefowej. Podlegają jej gatunki najrzadsze i najbardziej narażone na ludzką działalność.

Na początek trochę historii. W 1597 roku Zygmunt III Waza w liście do starosty sochaczewskiego nakazał ochronę ostatnich turów. Monarcha pragnął, „żeby miały swe dawne stanowiska”. Wówczas po raz pierwszy na świecie otoczono konkretny gatunek opieką. Wcześniej z powodów religijnych postępowano podobnie wobec zwierząt, roślin czy całych obszarów naturalnych (np. święte gaje Słowian), gospodarczych (jak bobry od czasów Bolesława Chrobrego – ich futra miały wartość monetarną, a ksiądz chronił swoją mennicę i inne pożytki, które były na wagę złota) bądź militarnych (ochrona cisów zapoczątkowana przez Władysława II Jagiełłę – wytwarzano z nich łuki i kusze, choć ówczesne prawo wojenne zabraniało ich użycia wobec wojsk chrześcijańskich, a tylko takich sąsiadów wtedy mieliśmy).

Współcześnie rozumianą ochronę gatunkową jako pierwsi w Europie wprowadzili Polacy, i to w warunkach, gdy nie mieli własnego państwa! W 1869 roku Sejm Krajowy w Galicji przyjął dwie ustawy: pierwsza dotyczyła ochrony kozic i świstaków w Tatrach, druga – polnych i leśnych ptaków śpiewających. Pierwsza z ustaw rok później została zaaprobowana przez Wiedeń i zaczęła obowiązywać w zaborze austriackim, druga po poprawkach weszła w życie w 1874 roku na terenie dzisiejszej Polski. W zaborze pruskim rozmaite przepisy strzegące przyrody obowiązywały już w XVIII wieku, a z czasem stopniowo

je rozszerzano. W zaborze rosyjskim poprzestano z kolei na zakazie chwytania leśnych ptaków śpiewających (był to rezultat tzw. wojny o skowronki z lat 40. XIX wieku), poza tym można było z przyrodą robić, co dusza zapragnie.

We wszystkich trzech zaborach obowiązywały bardzo liberalne przepisy dotyczące ptaków drapieżnych. Te były traktowane jak szkodniki, a za ich zabicie wypłacano sowite wynagrodzenie. Jednym z pierwszych, którzy ujęli się za skrzydlatymi drapieżnikami, był Władysław Taczanowski. W 1860 roku opublikował stosowną pracę, przedstawiając w niej liczne korzyści dla gospodarstw płynące z obecności wskazanych gatunków. Kiedy Polska świętowała niepodległość, ludzie nauki stali na stanowisku, że ochrona ptaków drapieżnych to konieczność, a najwybitniejszym propagatorem tej myśli był Jan Sokołowski, którego książki, pisane piękną polszczyzną, są ornitologiczną klasyką. Już w 1919 roku ochroną objęto orła przedniego i bociana czarnego, a z biegiem lat do tego grona dołączyły sowy. Wszystkie te poczynania były preludium do ochrony strefowej wdrożonej rozporządzeniem z 1983 roku. To był jeden z pierwszych przypadków na świecie, kiedy ustawowo nakazano tworzenie rezerwatów.

Na podstawie: K. Małec, *Parasol dla drapoli i innych wrażliwców*, „Przegląd” 15-21.05.2023, s. 68-71.

		TAK	NIE	BI
PRZYKŁAD				
XVI wiek był przełomowy pod względem nowatorskiego podejścia do ginących gatunków.		X		
1.	Dawni władcy przywiązywali wagę do ochrony określonych gatunków fauny i flory.			
2.	Tereny kościelne były wyłączone spod kurateli państwa w zakresie ochrony środowiska.			
3.	Drewno z cisów nie nadawało się do wyrobu broni.			
4.	Polska była pierwszym krajem na świecie, który otoczył ochroną ginące gatunki roślin i zwierząt.			
5.	Decyzja Sejmu Krajowego w Galicji zapewniająca ochronę zwierzętom tatrzańskim natychmiastowo weszła w życie.			
6.	Zabór rosyjski charakteryzował się skąpymi obostrzeniami w zakresie zachowania naturalnego ekosystemu.			
7.	Przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości polowanie na ptaki drapieżne było intratnym zajęciem.			
8.	Potrzeba objęcia pieczęią latających łowców została przedstawiona w dziełach naukowych.			
9.	Dokument z 1983 roku ostatecznie nie wszedł w życie.			

III. Proszę przeczytać tekst i – zgodnie z przykładem – dopasować usunięte z niego fragmenty (A–M). Uwaga! Dwa fragmenty są zbędne.

___ / 10 p. (10 x 1 p.)

Spuścizna po niewiedzy

Kiedy w 1928 r. Alexander Fleming odkrył pierwszy antybiotyk – penicylinę – był niczym Prometeusz dający ludzkości ogień. [A]^{PRZYKŁAD} Wiele stosowanych powszechnie antybiotyków już teraz przestaje być skutecznych, a ich moc będzie coraz bardziej słabnąć. [___]¹ Dzięki temu będziemy sobie radzić z bakteriami chorobotwórczymi nie tylko obecnie, ale i w przyszłości.

Antybiotykooporność jest jednym z największych wyzwań dla współczesnej medycyny. Co leży u źródeł tego problemu? [___]² Wynika to z niewiedzy, a także swoistej „mody” na antybiotyki w latach 90. ubiegłego wieku, kiedy lekarze chętnie przepisywali je pacjentom dosłownie na wszystko. Preparaty te leczą infekcje wywołane przez bakterie – mikroorganizmy, których miliardy kolonizują naszą skórę i wnętrze ciała. [___]³ Antybiotyki wyświadczają więc niedźwiedzią przysługę: mają działać na niechcianych lokatorów, ale przy okazji zwalczają i tych dobrych.

Wirusy różnią się od bakterii. Bakterie atakują nasze komórki z zewnątrz, a wirusy w rzeczywistości przedostają się do ich wnętrza, traktując je jak gospodarza, który jest im potrzebny do przetrwania. [___]⁴ Wirusy są otoczone ochronną powłoką białkową i nie mają ścian komórkowych, które są celem dla wielu antybiotyków. Z tego powodu antybiotyki są wobec nich bezsilne.

Przyjmowanie antybiotyków, gdy nie są potrzebne, zwiększa ryzyko, że bakterie zyskają nowe, niepożądane właściwości. [___]⁵ Zatem jeśli wystarczająco długo będą pod wpływem preparatów leczniczych, mogą nabyć cech oporności. W takiej sytuacji antybiotyk, który w „normalnych” warunkach zwalczał daną bakterię, pomaga patogenowi, a szkodzi nosicielowi. [___]⁶ Przybywa nowych dolegliwości, a odporna na antybiotyki bakteria staje się superbakterią, przez co jest trudniejsza do zwalczenia. Zmutowane patogeny mogą powodować przewlekłe infekcje, które uszkodzają organy wewnętrzne, a nawet mogą wywoływać sepsę. Takie przypadki są coraz powszechniejsze, a ich globalna skala rośnie. [___]⁷

W przypadku infekcji wirusowych zazwyczaj wystarczy leczenie objawowe, czyli zbijanie temperatury, stosowanie leków działających miejscowo (np. na ból gardła), wygrzewanie się, odpoczywanie i regularne nawadnianie. [___]⁸ To środek o działaniu

przeciwbólowym, przeciwgorączkowym i przeciwzapalnym, skuteczny w krótkotrwałym i miejscowym leczeniu gardła. Zalecana jest także suplementacja preparatów z witaminami: C, D i A. Nie warto leczyć się na własną rękę, niezależnie od rodzaju infekcji. [_____] ⁹ Ten na podstawie wywiadu i przeprowadzonych badań (np. testu CRP lub strep-testu) może stwierdzić, z jakim rodzajem infekcji (wirusowa czy bakteryjna) ma do czynienia i zalecić odpowiednio dobrane lekarstwa. [_____] ¹⁰ Pamiętajmy, że najlepszym sposobem zwalczania antybiotykooporności jest racjonalne stosowanie antybiotyków – tylko wtedy, kiedy jest to konieczne.

Na podstawie: <https://www.focus.pl/arttykul/antybiotykoopornosc-wyzwanie-naszyczasow-i-spuszczna-powiedzy-poprzednich-pokolen>

A	PRZYKŁAD Obecnie, niecałe sto lat później, stoimy w obliczu poważnego kryzysu zdrowotnego.
B	Ich budowa jest odmienna, stąd też inne reakcje na opracowywane przez człowieka substancje.
C	Lekarze coraz częściej zalecają wspomaganie leczenia infekcji z towarzyszącym bólem gardła za pomocą leków z flurbiprofenem.
D	To znacznie usprawnia proces zdrowienia i przyspiesza powrót do pełnej dyspozycji.
E	Jak każdy żywy organizm ewoluują, aby przystosować się do zmieniającego się środowiska.
F	Nie jest to trudne, jeżeli każdą decyzję dotyczącą leczenia konsultujemy z lekarzem i nie działamy na własną rękę.
G	Należy przeciwdziałać temu procesowi i podtrzymywać siłę antybiotyków.
H	Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe dotyka wszystkie kraje, chociaż niektóre odczuwają skutki bardziej niż inne.
I	Antybiotykoterapia okazuje się wtedy nieskuteczna, a dodatkowo naraża nas na ryzyko wystąpienia działań niepożądanych, np. wysypki.
J	Przede wszystkim nadużywanie antybiotyków i stosowanie ich niezgodnie z przeznaczeniem.
K	Leki łagodzące objawy w zdecydowanej większości przypadków są dostępne bez recepty, zatem warto po nie sięgać w ramach odpowiedzialnego i świadomego samoleczenia.
L	Jeżeli objawy choroby utrzymują się dłużej niż kilka dni, a gorączka nie ustępuje, konieczna jest konsultacja z internistą.
M	Często tacy „mieszkańcy” są nieszkodliwi, a wręcz są niezbędni dla organizmu (np. bakterie jelitowe pomagają trawić pokarm).

IV. Proszę – zgodnie z przykładem – połączyć tytuły z kolumny I z fragmentami tekstów z kolumny II. Odpowiedzi proszę wpisać do tabeli.

____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Średniowieczne Halloween

I		II	
PRZYKŁAD <i>Śmiertelna codzienność</i>		A	Nazwa „Halloween” wywodzi się od określenia wigilii Wszystkich Świętych (<i>All Hallows' Eve</i>), obchodzonej już od wczesnego średniowiecza. Był to czas żartów i drobnych figli związanych z poważnym tematem śmierci.
1.	Zabytkowa opowiadka	B	Możnym trzeba było przypomnieć, że pieniądze i władza nie uchronią ich przed śmiercią – taki wydzźwięk miało zresztą wiele przedstawień zwanych <i>tańcem śmierci</i> .
2.	Psikus dzień przed	C	Przedstawienia <i>tańca śmierci</i> przeważnie ukazują umarłych jako zdecydowanie wesołe ciała. Uśmiechają się one szeroko, bawią się przerażeniem żywych. Tańczące i grające postaci są w gruncie rzeczy raczej pogodne.
3.	Przeraźliwi kompani	D	<i>Halloween, święto zmarłych, duchy, widziadła, żywe trupy – czy to wymysł współczesności? Otóż nie do końca. Człowiek średniowieczny miał – jak mawia mediewista, doktor Andrzej Gierszewski – Halloween przez cały rok.</i>
4.	Nie tani horror, ale cenne przesłanie	E	Lęk ośmieszony staje się lękiem oswojonym, podczas gdy wypieranie trudnych tematów tylko potęguje przytłaczający strach, który może nawet powodować zaburzenia psychiczne.
5.	Przedstawiciele najwyższych stanów	F	Zabawy w upiory i ośmieszanie strachów neutralizują lęki dorosłych, pozwalają nawet dzieciom zmierzyć się z trudnym tematem przemijania, który także je dotyka.
6.	Bogactwa i wpływy nic tu nie pomogą	G	Niewątpliwie wszystkie sposoby przedstawienia przemijania, tak powszechne w dawnej kulturze wizualnej, miały niezwykle ważną funkcję: pomagały pogodzić się z przeznaczeniem.
7.	Strasznie upiorni, ale promienni	H	Popularnym motywem wykorzystywanym niegdyś przy okazji Wszystkich Świętych była ilustracja tzw. <i>Legendy o trzech żywych i trzech umarłych</i> . Historia ta mogła powstać nawet w XI lub XII stuleciu, ale najstarsza zachowana wersja (co ciekawe – francuska) datowana jest na wiek XIII.
8.	Taki to już los – próżno z nim walczyć	I	W obiegu była szablonowa historia: oto trzech żywych spotkało trzech umarłych. Rzecz w tym, że ci ostatni byli jak zombie: poruszali się i mówili, co oczywiście wprawiło żywych w stan przedzawałowy.

9.	Śmiech jest zdrowszy od ucieczki	J	Trzej żywi, którzy zostali przez umarłych pouczeni o przemijaniu, według legendy pochodzili z wyższych sfer: królowie, w niektórych wersjach w towarzystwie biskupa, reprezentowali elity ówczesnego społeczeństwa.
10.	Z korzyścią dla starszych i młodszych	K	Średniowieczne zombie nie były jednak spragnione ludzkich mózgów. Wygłosiły tylko swoją przemowę zakończoną słowami: <i>Takimi niegdyś byliśmy, jakimi wy dziś jesteście. Jakimi jesteśmy teraz, takimi i wy będziecie!</i>

Na podstawie: <https://www.tygodnikpowszechny.pl/sredniowieczne-halloween-36455>

PRZYKŁAD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D										

V. Proszę – zgodnie z przykładem – podkreślić najlepszą spośród możliwości podanych w nawiasach.

___ / 8 p. (16 x 0,5 p.)

Kosztowna nostalgia

W ostatnich latach mieszkanie w „co najmniej przedwojennej” (*metropolitalnej, odnowionej, ponowionej, miejscowej*)^{PRZYKŁAD} kamienicy stało się (przedmiotem, przykładem, eksponatem, gmachem)¹ pożądania i powodem do inwestorskiej satysfakcji ze znalezienia (celu, brylancika, majstersztyku, perełki)² poniżej ceny rynkowej. Ta waha się między 1,5 a 5 mln zł.

Elewacja zdobiona rzeźbami, kute kraty, klatka schodowa (zasłana, rozścielona, wyłożona, obstawiona)³ marmurem czy alabastrem, mosiężne kinkiety, klamki o konkretnym ciężarze i misternym cięciu, kryształowe żyrandole – podobne opisy dekoracji historycznych kamienic (wzruszają, rozpalają, nagrzewają, studzą)⁴ zmysły i wyobrażenie o tym, co kryje miejsce z tak okazałym wejściem.

Choć miasta poszerzyły swoje granice, to obszar, który można nazwać „zabytkową tkanką miejską”, pozostał – co oczywiste – bez zmian. Wzrosło natomiast zainteresowanie nabywców mieszkaniami w starych kamienicach. (Kłusuje się, Porywa się, Poszukuje się, Poluje się)⁵ na lokale, które odzyskały dawny splendor. Są to mieszkania z jak najwyższym – (dokładnie, wręcz, jednoznacznie, faktycznie)⁶ pałacowym – sufitem, skrzynkowymi oknami, dwuskrzydłowymi drzwiami i fragmentami układu amfiladowego. I choć słowa takie jak „rezydencja” czy „apartament” są chętniej używane przez copywriterów i agencje (inwentarza, kapitału, nieruchomości, mienia)⁷ niż przez samych właścicieli obiektów,

wyraźnie wskazują na (ryse, przepaść, szczelinę, lukę)⁸, jaka dzieli taki lokal od zwykłego mieszkania w bloku.

W duchu łączenia ekskluzywnych mebli i akcesoriów, często mieszczących się w (skali, szablonie, makiecie, kategorii)⁹ klasyków, z przedmiotami (osobistymi, osobnymi, wybranymi, osobowymi)¹⁰ przywiezionymi z podróży czy rodzinnymi pamiątkami, pracuje architektka Katarzyna Baumiller, prywatnie (zjednoczona, złączona, związana, sprzężona)¹¹ z warszawskim Żoliborzem. Jej klienci to świadomi estetyki przedstawiciele mało opisanej w Polsce grupy „upper class”. Zwykle zajmują się działalnością gwarantującą stały (dochód, utarg, obchód, skup)¹² na wysokim poziomie, a luksusowy apartament traktują jako (pożyteczną, pewną, wiarygodną, niezbitą)¹³ inwestycję.

Sentyment do wyobrażonego stylu życia, jakie wiodły elity „sprzed wojny”, ma jednak (rezerwy, pułapki, podstępny, wykręty)¹⁴, a dobry architekt, projektujący „wnętrze na dekady”, nie może być bezmyślnym (więźniem, aresztantem, winowajcą, sprawcą)¹⁵ przeszłości. Podkreśla to Baumiller i deklaruje, że równie dobrze się czuje w bliskiej jej (powadze, racji, istocie, smakowi)¹⁶ stylistyce Bauhausu, jak i w estetyce „dzikich form”, inspirowanych jaskrawą paletą lat 80. i 90.

Na podstawie: <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/ludzieistyle/2230490,1,dlaczego-wielkomiejskie-kamienice-staly-sie-takim-obiektom-pozadania.read>

C1

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

LICZBA ZADAŃ: 8

CZAS: 60 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po upływie 60 minut podpisane arkusze zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

8 zadań, 60 minut

Liczba punktów: 40

I. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi słownymi formami liczb oraz wyrazów podanych w nawiasach (odmiana liczebników i rzeczowników).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Przed dziesięciu (10)^{PRZYKŁAD} laty (rok)^{PRZYKŁAD} na Przeglądzie Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu Karolina Czarnecka wykonała utwór, który natychmiast podbił internet. By nagrać do niego teledysk, potrzebna była kwota¹ (9)¹² (tysiąc)²³ (złoty)³. Wokalistka zwróciła się do portalu crowdfundingowego *PolakPotrafi.pl* i po upływie niespełna⁴ (2)⁴⁵ (doba)⁵ udało się jej zebrać całą tę sumę.

Crowdfunding to w dosłownym tłumaczeniu ‘finansowanie przez tłum’. W Polsce taka forma zbierania pieniędzy nosi nazwę „finansowanie społecznościowe”. Projekt, na który gromadzone są środki, może dotyczyć właściwie wszystkiego – na przykład wydania gry planszowej przygotowanej przez⁶ (parę)⁶⁷ (zapalenie)⁷ czy podróży busem do Australii z⁸ (kilka)⁸⁹ (przyjaciel)⁹. Jedynym ograniczeniem jest prawo i zdrowy rozsądek.

W Polsce od 2011 roku dzięki wpłatom internautów sfinansowano ponad 4000 pomysłów, choć w pierwszym roku zbiórek doliczono się jedynie¹⁰ (15)¹⁰ takich, które zyskały uznanie wpłacających.

Na podstawie: <https://wyborcza.pl/7,75398,19435981,zbieranie-na-swoje-marzenia-crowdfunding-coraz-popularniejszy.html>

II. Proszę – zgodnie z przykładem – użyć odpowiedniej formy wyrazów podanych w nawiasach i przekształcić zdania tak, by nie zmieniły sensu (**zamiana zdań złożonych na zdania pojedyncze**).

___ / 5 p. (5 x 1 p.)

PRZYKŁAD

Przewagę aplikacji *Trade Edge AI* stanowi to, że wykorzystuje ona zaawansowany algorytm sztucznej inteligencji. (**dawać**)

Aplikacji *Trade Edge AI* przewagę daje wykorzystywanie przez nią zaawansowanego algorytmu sztucznej inteligencji.

1. Programiści sugerowali, że będzie można wykorzystać technologię AI do zarabiania pieniędzy. (**przewidywać**)

.....
.....

2. Zastosowanie sztucznej inteligencji spowodowało, że użytkownik nie musi posiadać specjalistycznej wiedzy na temat giełdy. (**zwolnić**)

.....
.....

3. Wbudowany algorytm pozwala aplikacji, by samodzielnie podjęła decyzję. (**umożliwić**)

.....
.....

4. Wirtualny asystent sprawia, że konfiguracja konta przebiega sprawnie. (**zapewniać**)

.....
.....

5. Użytkowanie tego typu aplikacji zwykle jest możliwe, gdy niezwłocznie uiścimy opłatę. (**wiązać się**)

.....
.....

III. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach (tworzenie i odmiana rzeczowników odczasownikowych).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Do **powstania** (powstać)^{PRZYKŁAD} *Chłopów* – filmu, który miał być **kandydatem** (kandydować)^{PRZYKŁAD} do Oscara, przyczyniło się Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy. Twórcy animacji wykorzystali bowiem dzieła malarskie z bydgoskiej **kolekcji** (kolekcjonować)^{PRZYKŁAD}.

Ten film w¹ (reżyserować)¹ Doroty Kobieli-Welchman i Hugh Welchmana to malarska² (adaptować)² noblowskiej powieści Władysława Reymonta. Z informacji opublikowanych przez firmę NEXT FILM –³ (dystrybuować)³ *Chłopów* – wynika, że film zebrał wiele⁴ (pochwalić)⁴ od widzów.

W *Chłopach* wykorzystano cztery młodopolskie dzieła znajdujące się w bogatych⁵ (zbierać)⁵ bydgoskiego muzeum. Pierwszy z obrazów pędzla Leona Wyczółkowskiego nosi tytuł „Kopanie buraków”. Artysta, zainspirowany francuskim impresjonizmem, postawił sobie za cel⁶ (wprowadzić)⁶ światła i koloru do polskiego malarstwa. Autorem drugiego jest Michał Wywiórski, który słynął z tego, że z niezwykłym malarskim⁷ (wyczuć)⁷ ukazywał świat przyrody. Pozostałe dwa to dzieła Ferdynanda Ruszczyca oraz Józefa Chełmońskiego. Obecnie można je zobaczyć w muzeum w Radomiu na⁸ (wystawić)⁸ *Rok polski – przyroda, kultura, praca, święta i obyczaje*.

- Cieszymy się, że obrazy z naszej kolekcji zainspirowały⁹ (tworzyć)⁹ *Chłopów* i dostarczyły im materiałów do filmowych kadrów – powiedział szef działu marketingu muzeum. – Świadczy to o ogromnej wartości artystycznej tych dzieł. Bardzo zachęcamy do ich¹⁰ (obejrzeć)¹⁰!

Na podstawie: Obrazy z bydgoskiego muzeum były inspiracją do filmu, który ma szansę zdobyć Oscara (wyborcza.pl)

IV. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach (tworzenie i odmiana przymiotników).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Oratorio secondo Johanna Daniela Pucklitz (1705-1774) to nowo odkryte dzieło tego kompozytora. W 2021 roku zostało nagrane przez gdański (Gdańsk)^{PRZYKŁAD} zespół Goldberg Baroque Ensemble, który powstał dla dokumentowania i promowania naszego dziedzictwa muzycznego (muzyka)^{PRZYKŁAD}.

Płyta z nagraniem była nominowana w kategorii Najlepsze¹ (Innowacja)¹ Opracowanie Dźwięku do jednej z najważniejszych nagród muzycznych w Europie – Opus Klassik 2022. Tym sposobem *Oratorio secondo* zdobyło rozgłos.

- Kompozycja została uznana za dzieło wzbogacające mozaikę muzyki² (osiemnasty wiek)² – nie ukrywa dumy Andrzej Szadejko, dyrygent Goldberg Baroque Ensemble. – Ze wspaniałym tekstem³ (anonim)³ gdańskiego poety współgra niezwykła harmonia oraz bogata obsada⁴ (instrument)⁴. Wydawałoby się, że w muzyce epoki baroku nic nie dorówna⁵ (mistrz)⁵ dziełom Bacha lub Haendla, tymczasem utwór Pucklitz może śmiało iść w zawody z najlepszymi kompozycjami swoich czasów. Poza tym⁶ (Trójmiasto)⁶ melomani cenią go zapewne za związek⁷ (tematyka)⁷ ze słynnym *Sądem ostatecznym*, obrazem Hansa Memlinga eksponowanym w⁸ (tutaj)⁸ oddziale Muzeum Narodowego.

Okazja, by usłyszeć oratorium na żywo, nadarzyła się w drugiej połowie listopada 2023 roku w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim. To⁹ (monument)⁹ dzieło, trwające blisko dwie godziny, zabrzmiało w¹⁰ (wirtuoz)¹⁰ wykonaniu uświetnionym przez artystów, którzy brali udział w nagraniu płyty.

Na podstawie: <https://www.gdansk.pl/wiadomosci/Po-raz-pierwszy-w-XXI-wieku-na-zywo-Swiatowa-premiera-Oratorio-Secondo-Pucklitz-w-Gdansk,a,253178>

V. Proszę – zgodnie z przykładem – uzupełnić tekst odpowiednimi wyrażeniami z ramki. Uwaga! Każdego słowa lub wyrażenia można użyć tylko raz, a dwa z nich są zbędne.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

lecz także	choćby	nie tylko	dopiero	a	gdzie	jeszcze
którego	mimo wszystko	bo przecież	właśnie	wprawdzie	zresztą	

Paweł Orłowski, ~~którego~~ ^{PRZYKŁAD} wspaniałe rzeźby zachwycają Polskę i świat, dzieli się w rozmowie z dziennikarzem swoimi artystycznymi przemyśleniami.

Tomasz Kobylański:¹ przez pewien czas na wzgórzach można oglądać pana rzeźbę – interpretację wawelskiej „Kobiety w czepcu”. Skąd pomysł, aby² w tym miejscu pojawiła się rzeźba nowoczesna, ale tak mocno nawiązująca do historii?

Paweł Orłowski: Propozycja wyszła od Zamku Królewskiego na Wawelu. Jego zespół³ pielęgnuje i promuje historyczne dziedzictwo,⁴ podejmuje inicjatywy mające przyciągnąć uwagę osób zwiedzających Kraków i Wawel, zwłaszcza młodych odbiorców. Sądzę, że⁵ trudno by było zainteresować przypadkowego odbiorcę renesansowym dziełem, jakim jest „Kobieta w czepcu”. A dzięki tak współczesnej realizacji mam wrażenie, że zbudowaliśmy twórczy pomost pomiędzy epoką Jagiellonów⁶ naszymi czasami. Mam nadzieję, że Jagiellonowie byliby zadowoleni z tego, że dziś Wzgórze Wawelskie jest miejscem prezentowania prac współczesnych twórców,⁷ byli rodem bardzo otwartym, zapraszali na Wawel znamienitych artystów z całej Europy. Wśród nich znaleźli się⁸ Santi Gucci czy Francesco Fiorentino.

.....⁹ nie jest tajemnicą, że od dobrych kilku lat staram się interpretować dzieła wielkich mistrzów sztuki i odnosić je do czasów współczesnych. Zapraszam wszystkich do gmachu głównego Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie przy placu Jana Matejki,¹⁰ można zobaczyć moje reinterpretacje dzieł Michała Anioła.

Na podstawie:
https://www.well.pl/art_culture/142/well_talk_po_sasiedzku_tworzyli_z_nim_georg_baselitz_i_tony_cragg_polski_rzezbia_rz_pawel_orlowski_o_swoim_artystycznym_rzemiosle,13242.htm

VI. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (tworzenie i odmiana imiesłów).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Banksy zdemaskowany (zdemaskować)^{PRZYKŁAD}? Być może stało się to za sprawą rozgłośni BBC, która odnalazłszy (odnaleźć)^{PRZYKŁAD} archiwalne nagranie, opublikowała wywiad z artystą od lat ukrywającym (ukrywać)^{PRZYKŁAD} swoje dane personalne. Odpowiadając (odpowiadać)^{PRZYKŁAD} na pytanie dziennikarza, Banksy ujawnia w nim swoje imię.

Tożsamość artysty ulicznego, który kryje się pod tym pseudonimem, jest dobrze¹ (strzec)¹ tajemnicą. Wiadomo jedynie, że jest² (urodzić się)² w Bristolu Brytyjczykiem, a jego dzieła są³ (sprzedawać)³ za rekordowe kwoty.

Temat tożsamości Banksy'ego podejmuje BBC,⁴ (nagłaśniać)⁴ rozmowę przeprowadzoną z nim w 2003 roku. Udzielił wtedy wywiadu dziennikarzowi⁵ (zajmować się)⁵ sztuką. Artysta, wówczas dwudziestokilkuletni,⁶ (zagadnąć)⁶ przez dziennikarza, czy nazywa się Robert Banks, odpowiedział: „Jestem Robbie”. To niewiele, ale jednak całkiem sporo,⁷ (brać)⁷ pod uwagę, że dziennikarze dysponują już nagraniami jego głosu oraz części twarzy. Z tych danych z pewnością będą próbowali poskładać tropy.

Banksy zaczął budować swoją markę pod koniec lat dziewięćdziesiątych XX wieku,⁸ (przeprowadzić się)⁸ najpierw z Bristolu do Londynu. Na początku XXI w. był najbardziej rozpoznawalnym artystą graffiti w Wielkiej Brytanii. Obecnie tworzy w Nowym Jorku. Namalował między innymi ulicznego bojówkarza⁹ (rzucić)⁹ bukietem kwiatów, jakby to była butelka z benzyną, oraz szczura-turystę z plecakiem i okularami słonecznymi.

Do tej pory jednak tożsamość Banksy'ego nie została¹⁰ (potwierdzić)¹⁰. Niektórzy podejrzewają, że to nie jeden człowiek, ale cały zespół ludzi.

Na podstawie: Banksy zdemaskowany? Zwrot w sprawie światowej tajemnicy - Kultura (onet.pl)

VII. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (aspekt i różne formy czasowników).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Przez lata mieszkańcy Bydgoszczy **u**znawali**** (u**znawać**/u**znać**)^{PRZYKŁAD} Młyny Rothera za powód do wstydu – i zapewne taka sytuacja **u**trzymywałyby się**** (u**trzymywać się**/u**trzymać się**)^{PRZYKŁAD} jeszcze długo, gdyby nie działania władz miasta. **Przypomnijmy** (my – przypominać/przypomnieć)^{PRZYKŁAD}, że historia młynów **sięga** (sięgać/sięgnąć)^{PRZYKŁAD} 1842 roku, kiedy na wyspie w centrum miasta **wybudowano** (budować/wybudować)^{PRZYKŁAD} pierwszy nowoczesny młyn.

Niszczący obiekt, nieczynny od zakończenia wojny, dopiero w 1992 roku został przeznaczony na hotel z dużym parkiem rozrywki i oddany w prywatne ręce. Ambitny plan inwestora nie¹ (wychodzić/wyjsć)¹ niestety poza papier i jeszcze do niedawna można było tylko obserwować, jak zabytkowe budynki powoli² (niszczyć/zniszczyć)². Gdyby po 171 latach od powstania młynów nie³ (podejmować/podjąć)³ żadnej przełomowej decyzji, miejsce w końcu⁴ (popadać/popaść)⁴ w całkowitą ruinę. Po odkupieniu obiektu od prywatnego inwestora władarze miasta⁵ (rozpoczynać/rozpocząć)⁵ renowację.

Z jakim skutkiem – każdy z łatwością⁶ (odpowiadać/odpowiedzieć)⁶ sobie sam, gdy przespaceruje się po okolicy. Dziś odnowione mury, idealna hybryda zabytkowości i nowoczesności, to siedziba Centrum Nauki i Kultury *Młyny Rothera*. Co⁷ (my – znajdować/znaleźć)⁷ w środku? Wspaniałą przestrzeń, w której obecnie⁸ (odbywać się/odbyć się)⁸ wiele wystaw, targów i spotkań, zachęcających do integracji i kreatywnego spędzania czasu.

Warto również dodać, że Młyny Rothera⁹ (uzyskiwać/uzyskać)⁹ tytuł najlepszego obiektu turystycznego. Mieszkańcy mają więc powód do dumy, a turyści – powód do przyjazdu. Będąc w Bydgoszczy,¹⁰ (wy – wpadać/wpaść)¹⁰ tu chociaż na chwilę!

Na podstawie: To miejsce niszczało latami, dziś jest najlepszą atrakcją w Polsce. Jedź tam, jeśli nie masz planów na weekend (gazeta.pl)]

VIII. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (odmiana rzeczowników, przymiotników, zaimków).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Typowa rodzina słowiańska mniej więcej co dziesięć lat porzucała swoje domostwo i wznosiła nowe – czasem tylko o rzut kamieniem od starego miejsca (stare miejsce)^{PRZYKŁAD}. Tymczasowość siedlisk Słowian miała jednak cechy dobrze odpowiadające warunkom, w jakich (jaki)^{PRZYKŁAD} rozwijała się ich kultura.

O pierwszych Słowianach pisze się często, że – inaczej niż¹ (koczowniczy)¹² (Węgier – Im)² – byli ludem osiadłym. Tymczasem mieszkańcy Słowiańszczyzny odznaczali się dużo większą mobilnością, niż można by sobie wyobrażać, a ich osady okazywały się nietrwałe. Co ciekawe, przenoszono³ (one)³ na stosunkowo niewielką odległość.

Najbardziej typowym domostwem wczesnych Słowian była prosta ziemianka przykryta szałasowym dachem. Takich siedzib nie budowano na pokolenia, ponieważ prowizoryczna konstrukcja była w stanie się utrzymać najwyżej przez kilkanaście lat. W⁴ (strzecha)⁴, która dotykała ziemi, wilgoć wyrządzała szkody nie do naprawienia.⁵ (Nasz)⁵⁶ (przodek)⁶ musieli więc stawiać kolejne szałas.

Istnieją także dowody na to, że na słowiańskich.....⁷ (wieś)⁷ trwały nieustanne przebudowy. W⁸ (obręb)⁸ wioski jedne chaty rozbierano, a inne akurat stawiano. Życie w tych domostwach było wprawdzie uciążliwe i ascetyczne, ale zapewniało łatwość reakcji na⁹ (niespodziewana)⁹¹⁰ (trudność – Im)¹⁰. Było to ważne w niepewnych czasach przełomu starożytności oraz średniowiecza.

Na podstawie: Wędrujące wioski wczesnych Słowian. Zapomniany obraz egzystencji naszych średniowiecznych przodków – WielkaHistoria

C1

PISANIE

CZAS: 90 minut

Po upływie 90 minut podpisane arkusze zostaną zebrane.

Imię i nazwisko: _____

Liczba punktów _____ / 40 p.

INSTRUKCJA WYKONANIA ZADAŃ

W tej części egzaminu znajdują się trzy zestawy. Zestawy I i II zawierają dwa zadania: *a* i *b*; zestaw III – jedno zadanie. Należy wybrać tylko jeden zestaw i wykonać zadania (zadanie) w tym zestawie, zgodnie z poleceniami, np.:

- zestaw I – dwa zadania (*a* i *b*) z zestawu I
lub
- zestaw II – dwa zadania (*a* i *b*) z zestawu II
lub
- zestaw III – jedno zadanie (*a*) z zestawu III

KRYTERIA OCENY

• Wykonanie zadania (treść, forma, objętość)	0 – 10 p.
• Środki językowe	0 – 18 p.
• Poprawność językowa	0 – 12 p.

RAZEM: maksymalnie 40 p.

PISANIE**Jeden zestaw, 90 minut****Liczba punktów: 40**

Uwaga! Proszę wybrać **jeden** z zestawów i wykonać zadania. W zestawach I i II proszę **wykonać obydwa** zadania (a i b).

Zestaw I

a.	Jest Pani organizatorką / Jest Pan organizatorem konferencji studenckiej „Wiedza kluczem do sukcesu”. Proszę napisać tekst przemówienia, które wygłosi Pani/Pan podczas rozpoczęcia obrad.	100 słów
b.	Czy zgadza się Pani/Pan ze stwierdzeniem, że kult młodości to w dzisiejszych czasach przeżytek? Proszę napisać tekst argumentacyjny, w którym wyrazi Pani/Pan swoją opinię.	300 słów

Zestaw II

a.	Proszę napisać charakterystykę wybranej grupy (np. społecznej, zawodowej), z którą się Pani/Pan utożsamia.	180 słów
b.	Uczestniczyła Pani / Uczestniczył Pan w debacie <i>Miasto przyjazne mieszkańcom i turystom</i> zorganizowanej przez lokalną stację telewizyjną. Na prośbę polskiej strony internetowej „Co nowego w naszym mieście”, z którą Pani/Pan współpracuje, proszę napisać sprawozdanie z tego wydarzenia.	220 słów

Zestaw III

a.	Proszę napisać esej zainspirowany cytatem: „Kultura to (...) budowanie wartości, dla których warto żyć” (Zbigniew Herbert).	400 słów
-----------	--	----------

ZESTAW NR: **IMIĘ I NAZWISKO ZDAJĄCEGO:**

IMIĘ I NAZWISKO ZDAJĄCEGO:

IMIĘ I NAZWISKO ZDAJĄCEGO:

IMIĘ I NAZWISKO ZDAJĄCEGO:

BRUDNOPIS

IMIĘ I NAZWISKO ZDAJĄCEGO:

BRUDNOPIS

IMIĘ I NAZWISKO ZDAJĄCEGO:

KARTA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Oceniane są:

		A		B		
1.	wykonanie zadania (treść, forma, objętość)	____ / 2,5 p. (t) ____ / 1,5 p. (f) ____ / 1 p. (o)	____ / 5 p.	____ / 2,5 p. (t) ____ / 1,5 p. (f) ____ / 1 p. (o)	____ / 5 p.	____ / 10 p.
2.	środki językowe (leksyka i frazeologia, składnia, styl)	____ / 3,5p. (l) ____ / 3,5 p. (s) ____ / 2 p. (st)	____ / 9 p.	____ / 3,5p. (l) ____ / 3,5 p. (s) ____ / 2 p. (st)	____ / 9 p.	____ / 18 p.
3.	poprawność językowa (gramatyka, ortografia i interpunkcja)	____ / 4 p. (g) ____ / 2 p. (o)	____ / 6 p.	____ / 4 p. (g) ____ / 2 p. (o)	____ / 6 p.	____ / 12 p.
RAZEM		____ / 20 p.		____ / 20 p.		____ / 40 p.

PODPISY OCENIAJĄCYCH

A: _____

B: _____

Liczba błędów (praca a i b)	
gramatyczne	
leksykalne	
stylistyczne	
ortograficzne + interpunkcyjne	+
inne	

Objętość prac (w słowach) liczba słów w pracy/liczba wymaganych słów		
praca a)	/	%
praca b)	/	%

RECENZJA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....